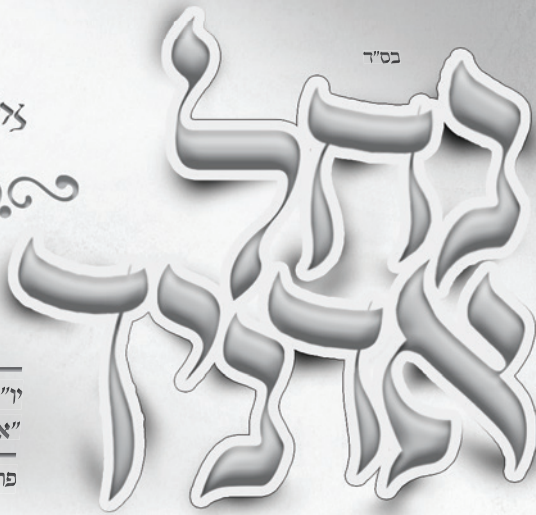

להגלות נעים תורה וחסידות
מנדר היוצא מעוד

יו"ל ע"י התאחדות האברכים
"אדנים לתורה" דחסידי זוטשקא
פר' תולדות תשפ"א • גליון ע"ה

פלאות התורה מאצרותיו של
הגה"ח ר' זרח רזנטל שליט"א

חזקי הנחל

דברות קודש ממעיין נובע, כ"ק מרן רבו"ק ז"ע

נחל קדומים

"אברהם הוליד את יצחק"

תולדות האבות הק' בכוחו של אברהם
מזוה"ק וספרי קבלה וחסידות

מדוע אין פרשה מיוחדת ליצחק

איך יתכן שלאברהם אבינו מיחדת התורה הק' פרשת
לך, שבה עוסקת התורה רק באברהם אבינו, אח"כ עוד
בפ' וירא, חיי שרה, וקצת מתולדות, עוסקים ג"כ בתולדות
חיינו ופעלו של אאע"ה. כמו כן הדברים לגבי יעקב אבינו,
שפרשת ויצא, וישלח, עוסקים בעניניו בלבד ובעניני
בניו השבטים עד סוף חומש בראשית. אך ליצחק אבינו,
שמוגדר בזה"ק "תושבתא דאבהן", אין שום פרשה
שעוסקת בעניניו הק' לבד, ותמיד מובלעים עניניו בפרשיות
עם אברהם אבינו עד פ' תולדות, או עם יעקב אבינו מפ'
תולדות והלאה. ולא עוד אלא כאשר השי"ת נגלה ליצחק
אבינו ע"ה אמר לו "הרביית את זרעך... עקב אשר שמע
אברהם בקולי", בזכות אבי ולא בזכות עצמו. אתמהא.

מדוע הקדים יצחק לישא את רבקה

הקשה המלבי"ם בספרו ארץ חמדה, וכן הק' הרה"ק
רבי מענדל'י מדעעש זי"ע בספרו מעגלי צדק, מפני מה
נשא יצחק אבינו את רבקה כשהיתה בגיל שלוש שנים
ויום אחד, הלא מבואר בגמ' לשונות חריפים על מי שנושא
קטנה. ומה היה הענין להנשא בגיל כזה, ולהמתין עשר
שנים עד שתהיה ראויה להוליד. והרי קיימו האבות הק'
כל התורה כולה, וא"כ מדוע נודרז אברהם אבינו להשלים
השידוך כ"כ מה, ויצחק נשאה תיכף בהיותה בג' שנים
ויום אחד.

איך נחשבו בני ישמעאל להצלחה

מובא במדרש (כ"ו סא, א ובמדרש תהלים א) "אשרי האיש אשר
לא הלך בעצת רשעים, זה אברהם אבינו וכו'. אשר פריו יתן
בעתו זה ישמעאל, ועלהו לא יבול זה יצחק, וכל אשר יעשה
יצליח אלו בני קטורה". וכן בפרק צ"ב עה"פ "עוד ינבון
בשיבה" וכו' אי' במדרש שוחר טוב מי חזר להיות מניב
בזקנותו, אברהם אבינו! וכן מובא בתנא דבי אליהו רבה (פרק
ו) שאחרי שהלבינו שערותיו של א"א (אחרי פטירת שרה אמנו) חזר
א"א להיות כחור ושערותיו חזרו והשחירו. וצ"ע שאיך
יתכן שפריו יתן בעתו מפרש המדרש שקאי על ישמעאל,
"ועלהו לא יבול" [שהעלה פחות חשוב מהפרך] קאי על
יצחק אבינו. ועוד קשה מה שאומר המדרש ש"וכל אשר
יעשה יצליח" קאי על נישואי א"א לקטורה שהוליד ממנה
ששה בני קטורה. והלא מובא בב"ב סא-ה' על בני קטורה,
שלהזכיר: "יקשו, שהיה מקשקש לע"ז, זמן שהיה מזמר
לע"ז". מדין שגרם להחטיא את בני' ברבות השנים ונהרגו
עשרים וארבעה אלף מישראל אלף במגיפה. איך אפשר לומר
שזה נקרא שא"א הצליח בענין בני קטורה, איה הצלחה
זו מה שהוליד א"א ששה רשעים עובדי ע"ז שעיסוקם

המשך בעמוד ב' <<<

וכמשנ"ת לעיל, שהי' הענין ליסוד דרך השפעה לישראל
בכל מצב ובכל בחינה שהם עומדים.

והנה אנו מבקשים (בברכת המזון) "ונא אל תצריכנו
ה' אלו' לא לידי מתנת בשר ודם ולא לידי הלוואתם",
ונראה לרמז בכונת בקשה זו, כי אם זכה האדם שיבוא
לו שפע מזונא דכ"א מסטרא דקדושה, וכן לעשירות
רוחנית, אזי מתיחס השפע אל הנשמה הק' ולא אל
הגוף, אבל שפע הנשפע בבחינת "משמני הארץ"
מתיחס אל הגוף הגשמי. ולזאת הבקשה, שלא תהי'
מתנת הבו"ה אלינו בחינת מתנה והשפעה להבשר
ודם הגשמי, רק יהי' זה מזונא דכ"א מסטרא דקדושה,
וזהו "כי אם לידך המלאה וגו'", ואז יתיחס השפע
אל הנשמה האלוקית. וכן אנו מבקשים "ולא לידי
הלוואתם", שלא נצטרך לקבל השפע קודש בתורת
הלוואה כשאין ראויים ח"ו מצד הזכויות, וזוקפים
במלוה על חשבון המעשים טובים העתידיים, רק נהי'
במצב רוחני נעלה וראוי לקבל שפע הברכה.

(כ"ק מרן רבינו הנחל יצחק ז"ע).

יצחק אהב את עשיו בגלל מליצת היושר על ישראל

ויהאב יצחק את עשו כי ציד בפיו (בראשית כה, כח).
אמרו חז"ל (שבת פט ע"ג), שכאשר יאמר השם יתברך
לאבות שבניהם חטאו, ילמד יצחק זכות עליהם. ולמה
רק יצחק ילמד זכות, ולא שאר האבות. אלא משום
שהיה לו פתחון פה לומר, שגם לו היה בן לא טוב,
עשו, ואף על פי כן אהב אותו, ולכן צריך גם השי"ת
לאהוב את בניו למרות שחטאו. וזהו "ויהאב יצחק את
עשו, כי ציד בפיו". כדי שיהיה לו לעתיד "ציד", תשובה
מוכנה, להוכיח שגם בן לא טוב צריכים לאהוב.

(רביה"ק ר' מאיר מפרימיאלאן ז"ע)

העבודה בימי הנעורים ולאחמ"כ בכוחות נעורים

ויאמר ד' לה וגו' ורב יעבוד צעיר (בראשית כה, כג).
ביאר, "ורב" בו בזמן שהאדם רואה אדם גדול ורב,
ידע נאמנה ש"יעבוד צעיר", משום שהוא עבד ויגע
בעבודה בצעירותו.

או יאמר ורב יעבוד צעיר (בראשית כה, כג). על דרך מה
שכתוב 'ודוד ממכר בכל עוז לפני ד' וגו' (שמואל-ב, ה, יד),
ואמר (שם, כג) 'ונקלתי עוד מזאת והייתי שפל בעיני
וגו', אם כי אינו מדרך המלך, עם כל זה בעת עבודת
והתלהבות להשם יתברך, הי' שפל בעיניו.

וזהו שמרמז הכתוב "ורב" הגם שהוא גדול הדור, כי
'מאן מלכי רבנן', עם כל זה "יעבד צעיר", בעת העבודה
להשי"ת, יעשה עצמו כמו צעיר, לבל יחוש על כבודו.

(רביה"ק ר' מרדכי מנדבורנא ז"ע)

עיקר הברכה היא קרבת ה'

וירע יצחק בארץ ההוא וימצא בשנה ההוא
מאה שערים ויברכה ה' (בראשית כו, יג). יש לרמז בפסוק
"ויברכה ה'", שהגם שהי' לו ברכה גדולה עד בלי ד',
בשדותיו ובמקנה צאנו ובעבדים ושפחות, כמפורש
בפסוקים, העיקר הגדול שנחשב אצלו לברכה, הי' מה
שידע והרגיש בחוש שה' אלוקיו עמו בכל אשר הוא
עושה, בכל מקום ובכל זמן ובכל ענין. וכמו שיש לרמז
בפסוק 'ה' רועי לא אחסר' (תהלים כג), שמי שמרגיש
בחוש ויודע נאמנה שה' רועה אותו, שוב לא שייך אצלו
חסרון, כי כלום חסר בבית המלך. וזה הרמז "ויברכה ה'
ה'", שהחשיב לעיקר הברכה את קרבת אלוקיו, שהוא
רועה אותו בהשגחה פרטית למעלה מן הטבע.

(כ"ק מרן הנחל יצחק ז"ע).

מזונא דכ"א מסטרא דקדושה

יתן לך האלו' מטל השמים ומשמני הארץ (בראשית
כז, כח). שאם יזכו יהי' השפע הבא להם מזונא דכ"א
מסטרא דקדושה בבחי' "טל השמים", אולם גם אם
לא יזכו, יהי' להם לכל הפחות "משמני הארץ" שהוא
בחינה גשמית, אבל בכל אופן לא יפסוק מהם השפע,

מהנחל
גחלי אש בקצירת האומר

"זהירות בענייני אכילה"

ממעייני יפרדו (בראשית כה, כג). זהירות רבה נדרשת
מהאדם בענייני רשות, ובפרט באכילה ושתייה,
לעשותם לשם קונם, שלא להתגשם חלילה. וזה
הפ' "ממעייני יפרדו", שאפשר חלילה להיות
מופרד מהשי"ת ע"י אכילה שלא כראוי.

(כ"ק מרן אדמו"ר ז"ע)

מהאכילה ניכרים היו יעקב ועשיו

ושני לאומים ממעיין יפרדו (בראשית כה, כג). הנה ידוע
מה שאמרו צדיקים, דכאשר האיש הישראלי הוא מלא
בתורה ועמל בה ומתמיד בה, ועובד את השי"ת, גם
בענייני האכילה ושתייה הרי רחוק הוא כרוחן אורח
ממערב מאכילה ושתייה פשוטה של האיש הפשוט.
דכאשר האכילה והשתייה הם לצורך תורה ועבודה, גם
האכילה מתקדשת ומתעלה.

ובזה יל"פ הפסוק "לעשות רצונך אלוקי חפצתי
ותורתך בתוך מעי", דכאשר האדם עושה רצונו של
מקום וחפץ רק לעשות רצונו ולעבדו, גם "בתוך מעי"
כאשר עוסק באכילה ג"כ "ותורתך", שגם האכילה הרי
היא "תורה דיגע אכילה".

ובזה יל"פ הפסוק "ממעייני יפרדו" שמאכילה
ושתייה של יעקב ועשיו היה ניכר תוכנם ותכונת נפשם,
והשוני שבניהם. שעשיו אכל והלעיטוהו כגמל, ויעקב
היה אוכל אכילה קדושה לצורך גבוה, וקיים "ותורתך
בתוך מעי".

(כ"ק מרן אדמו"ר ז"ע)

”נחלת שני עולמות”

ובאור פני משה כתב, דמפרשתו נמצאנו למדים, דלכא' כלפי חוץ היה עשוי נראה חריף לרמות ובעל תככים, שזהו מהותו של **”איש יודע ציד”** (עי' אבן עזרא, ”רוב החיות בדרך מרמה יתפסו“). ויעקב היה **”איש תם”** שסגור בד' אמותיו ואינו מבחין בין ימינו ובין שמאלו, ואפ"ה ניצח הוא את עשיו הפחך הגדול ולא הפסיד מאומה ממתמיותו. להוציא מליבם של האנשים דחושבים להתמיימים מפסידים את חייהם בעוה"ז, ורק הפיקחים שיודעים לשוב מהכא להתם הם יש להם את חייהם בעוה"ז. אך האמת היא שההולכים בישירות ליבם המה מנצחים את האיש שדה, ואילו עשיו עם פחותו הגדולה, נשאר קרח מכאן ומכאן. שהוא חשב שבלקחו לעצמו את חלק העוה"ז הרויח מזה, ואילו כשהגיע למעשה, הוצרך להחביא את בגדיו החמודות בבית אמו **”שהיה בקי במעשיהם של נשותיו וחושדן”** (רש"י טו טו) שאפי' בביתו לא היה בעל הבית, כך נראין הדברים אם אין הולכין בדרך התורה שמפסידים הב' עולמות, ואילו יעקב איש תם זכה לב' עולמות.

והנה בתוה"ק מכונה עשיו בשם **”איש שדה”**, שפי' איש שהולך ומסתובב בחוץ, ויכול, שהיה לעשיו זמנים שלמד, ואפ"ה יכונה בשמו לדורות עולם **”איש שדה”**. וכתב בתפארת שלמה דמה שחששה רבקה מזה שכשעברה סמוך לבתי ע"ז פירסע עשיו לצאת, דחששה שיהיה לה בן הפכפך, בן שהאור והחושך משמשין בו בערבוביה, הגשמיות אצלו גשמיות גמורה, והרוחניות ורחניות, שני ניגודים באדם אחד. ותלך לדרוש את ד', פירש"י **”מה תהא בסופה”**, ופירש הר"ב ז"ע דהלכה לשאול, דאמנם יודעת היא שכנראה יאה לה בן הפכפך, אך רצתה לידע מה יהי' בסוף, מי יתן את המכה האחרונה, מי יגבר על מי, האור על החושך או חלילה להיפך. וע"ז אמרו לה דשני גויים בבטן וכו', דיעקב שהוא במהותו יושב אוהלים, אף כשעסק בגשמיות עדיין שמו עליו ועשיו גם כשעסק ברוחניות, כיון שעיקר עסקו בגשמיות שם איש שדה עליו. דהכל תלוי במה שהאדם משיג אל ליבו לעיקר וטפל.

”וימכור את בכרתו ליעקב” **”ויבז עשו את הבכרה”**. הנה, עיקר ענין הבכורה הוא חשיבות הקרבת הקרבנות כמש"כ ברש"י דיעקב ביקש לקנות הבכורה לפי שהעבודה בבכורות. וכתב בחת"ס דה'זקן ממרא' בהגיעו לביהמ"ק ורואה את הכהנים בהקרבת ובאכילת בשר הקרבנות, תמה, וכי המה הם שיוורו לי ההלכה כדת מה לעשות, שאני עוסק בתורה והם יושבין ואוכלין. אבל אכן זהו ענין העבודה, ד"כהנים אוכלין ומבעלים מתכפרין”, ומציון תצא תורה, מפייהם דייקא יצא דבר ד' זו הלכה.

וביאור הענין מה שלא יוכל להיות לעשיו חלק בעבודת הקרבנות, דבאמת הרי כתב **בנתא דבי אליהו** דעשיו ויעקב עשו חלוקה ביניהם, יעקב לקח את חלק העוה"ב ועשיו לקח את העוה"ז. וא"כ לכאורה כל מה ששייך לאכילה ושתייה ושאר דברים גשמיים עליהם לילך לחלקו של עשיו, ולכן ביקש יצחק לברך את עשיו, דהרי טל השמים ומשמני הארץ שייכים לחלק עשיו שעסק בענינים גשמיים, שסבר דיעקב לא נצרך לדברים אלו לעבודת השי"ת, כיון הוא איש תם יושב אוהלים.

והנה מהותו של עשיו צריכה לימוד, דמובא בשם הר"ב מפשיסחא זצ"ל, דעשיו לא נדמה כאיש פרא, אלא לבש מסתמא בגדי לבן ואמר תורה ברעווא דרעוין, ואפ"ה קרוי הוא בשם איש שדה. אלא דדרכו של עשיו שסבר דכשמגיע לגשמיות יכול הוא להיות איש שדה, שסבר שגשמיות ורוחניות הם ב' ענינים נפרדים, וכשהגיע לאכילה אמר **”הלעיטי מן האדום האדום הזה”**, ולא הבין איך שייך שבעבודת הקרבנות יעשו מהגשמיות והרוחניות דבר אחד, ולעשות מאכילה **”עבודת השי"ת”**. ולכן **”ויבז עשיו את הבכורה”**. א"ל יעקב, אם רצונך שאלעיתך כשם שמלעיתין את הגמל, שפיר, אך לשם כך עליך לוותר על הבכורה, שהרי הוכחת שבעבודת הקרבנות לא שייכת אליך, ועשיו הסכים לזה. וע"י הסכמתו איבד גם את העוה"ז וגם את העוה"ב, וזהו חלקם של צדיקים שנחללים גם עוה"ז וגם עוה"ב.

רצ"ה מזידיטשוב ז"ע, ומובא בסה"ק בית ישראל (תלמידו) שיצחק התפלל **”לנוכח אשתו כי עקרה היא”**, פירוש **שהתפלל שתיעשה עקרה**. שע"ז ינותק ממנה כח ההולדה שהיה בה מתחילה בדרך הטבע, כדי שלא תהיה שייכת בדרך הטבע לבית משפחתה. ואכן שמע ה' את תפילתו ונתעקרה רבקה.

ואומר הגר"ש קלוגר זצ"ל שכאשר ראה א"א את הנהגת יצחק בנו, שמגודל מידת היראה שלו אין לו בניס (שאצל ישמעאל היה מצב של **”פרוי יתן ענתו”** - שנים עשר אלופים, אבל אצל יצחק בנו צריך רחמי שמים שעלוה לא יבול ח"ו), לזה ביקש א"א מיצחק שיביא לו את קטורה, וא"א לקח את קטורה והוליד ממנה רשעים, והכל עשה כדי שיצחק ילמד ממנו, ויסכים להתפלל ולהפוך את רבקה בחזרה שתוכל להוליד וע"ז אמר המדרש בהתפעלות שלפי גדול יראת יצחק מחטאים, בלי א"א לא היה עושה פירות ור"ל עלהו היה נובל, אבל א"א כל אשר יעשה יצליח, וע"ז נעשה בחינה **שאברהם הוליד את יצחק, שהוא גרם שיצחק יוכל להוליד את יעקב אבינו**.

ולכן כאשר לאחר עשרים שנה באו להתפלל שוב על בניס, היו צריכים לשפוך הרבה תפילות. שבהנהגת הבורא נותנים ולא לוקחים חזרה. כמו ר' חנינא בן דוסא שמבו' בגמ' שגדול הנס השני שקבלו משמים בחזרה את רגל הזהב, מן עצם נתינת הרגל. והיו צריכים להפציר ולהרבות בתפילות ע"ז.

ומוסיף האמרי יוסף שלפי"ז מובן מדוע כאשר נתרצצו הבנים בקרבה ואחד רוצה לצאת לבתי עבודה

בשמות טומאה ומעשה שדים וכישוף. [כמובא ברש"י בסוף פ' חיי שרה ובשפתי חכמים, על מהות המתנות שנתן אברהם אבינו לבני הפלגשים כאשר שילחם למזרח הרחוק (ובדברי יוד לט"ז הקשה אך מותר בכלל ללמוד ולמסור שמות טומאה להשתמש בהם ועיי"ש מה שתיקא)].

זיכור הדורות ע"י האבות"ק

השתא כדי לבאר הדברים היטב צריך להקדים את דברי **האלשיך הק'** על מה שמובא בבראשית רבה עה"פ **”דבר צוה לאלף דור”**, שרצה הקב"ה לתת תורה אלף דורות אחר הבריא, וכיון שראה שאין העולם מתקיים - נתן התורה לכ"ו דורות. ומבאר האלשיך הק' שאחרי שהנחש הקדמוני גרם לזוהמת חטא עץ הדעת שקילקל את העולם, אזי כדי שיוכלו כלל ישראל להגיע מזוככים לקבלת התורה שהוא תכלית כל הבריא, באמת היה נצרך לזה אלף דורות, ולכן נראה הקב"ה לתת את התורה רק אחרי האלף דורות אשר כבר יהיה העולם מוזק מזהומת חטא עץ הדעת. אלא שראה הקב"ה שבלי תורה אין עצה ותבונה נגד היצ"ה, ובמקום לתקן העולם רק תתגבר הזוהמא, קיצר הקב"ה בתשע מאות שבעים וארבעה דורות, שיספיק עשרים וששה דורות. והקיצור נעשה ע"י האבות הק' שתיקנו את חטא עץ הדעת, וכלל"י שיוצאים מהאבות הק' יוכלו להיות כבר בבחינה של פסקה זוהמתן.

ולכן נכנס א"א לכבשן האש כדי לצרף נפשו, ונתנסה בניסיון לך לך, שגלות מזככת. וכן עיכבו הקב"ה מלמולל מיד כדי שקודם ישא את הגר ויצא חלק הזוהמא בישמעאל שהגר המצרית לקחה לעצמה חלק הרע, והחלק הגדול הצטבר בוולד של הגר שהופל ע"י עינה של שרה אמנו. ואח"כ ע"י ישמעאל, וכמעט שיצאה הזוהמא בתכלית ע"י בעיבה לא נכנס בישמעאל כל חלק הרע בשלימות, ונשאר עוד חלק אצל יצחק שצריך בירור. אבל כדי שיעקב"א יצא לגמרי בתכלית הטהרה להיות יעקב שלימתא, כיון שממנו צריכים לצאת כל הי"ב שבטי י-ה שורשי כל כלל ישראל, לכן היה צריך להיות ביחד עם עשיו בשליא אחת, שאז יכנס כל הרע שלו בעשיו, ויעקב"א ישאר כולו זך ונקי וכלשון המדרש **”כמי שרוחץ את המרחץ תחילה”** עכת"ד.

והנה כדי שרבקה (שהיא יגילגל חוה) תוכל להיות ראויה ליצחק ולהיות האם של יעקב שלימתא - שיהיה על ידה תיקון השלם של חטא עה"ה, אזי מיד בעקידה כאשר שרה אמנו נפטרה קיבלה רבקה נשמת שרה אמנו, כמובא במגלה עמוקות ובזוה"ק, שאפילו דמות דיוקנה היה כמו שרה אמנו, וכמובא בתפארת שלמה איך שפעל א"א בכוחו הרוחני שאשת בתואל לא תוכל להאכיל אותה, ושלה את דבורה שתהיה מיניקת לרבקה. וכן מובא במדרש ששמרו עליה משמים, עד כדי שאיש לא ידע כלל שיש לבתואל בת, ומעולם לא ראו אותה, עד שהגיעה ליצחק כמובא במהרי"ט **בדרשות צפנת פענח** (בנו של המבי"ט).

פחדו של יצחק מבן רשע

ומבאר מהר"ש קלוגר הענין שיצחק היה כבר בן ארבעים ועדיין לא עסק בענין השידוכים, ורק א"א עוסק עבורו. כיון שראה ברוה"ק שעתיד לצאת ממנו עשיו הרשע, לא הסכים לעשות השתדלות שתגרום להביא עשיו לעולם. ואח"כ ראה ברוה"ק הענין שיצא ממנו ג"כ יעקב"א, והיסס מה לעשות. וא"א הכריע לו לעשות השידוך.

ואומר המלבי"ם בספרו **ארץ חמדה והמעגלי צדק**, שלכן היה צריך יצח"א לשאת את רבקה בגיל שלוש, שלא תשאר בבית אביה אחר שנעשית בת שלוש, כדי שלא תושפע מהם לרעה ח"ו.

והנה אחר שכבר הכניסה יצחק לביתו, לא רק שלא התפלל שיהיה לו בנים, אלא שמביא הרה"ק

זרה, טענה רבקה **”א"כ למה זה אנכי”**. שאחרי כ"כ הרבה פעולות ותפילות שעשו א"א ויצחק ורבקה, ובכ"ז לא הועיל, שיש לה בן עובד ע"ז, ותלך לדרוש את ה'. והשיבו לה **”שני גויים בבטןך”**, אבל אין ילד זה ח"ו מצד בתואל, אלא מצד יצחק עצמו כמו שא"א הוליד ישמעאל ע"י שפחתו, כדי לברר להשאיר שם את החלק הרע, כך יצחק אבינו צריך לברר את חלקו. אלא שכיון שביטח בן שפחה בגלל היותו עולה תמימה, ולכן נעשה האיסור בן מנייה וביה בבטןך, אבל שני הגויים האומות שייכים שניהם מסטרא דיצחק. אבל אם לא הייתה עקרה מתחלה, אזי היה ח"ו רוב חלקי רע ג"כ מצד משפחת רבקה. וכיון שקודם ניתק חלק הקשר עם משפחתה, אזי נשאר רק החלק הערלה שבאדם, שיעקב אבינו נזדקך כולו זך ונקי ובלי ערלה, ואת זה נטל עשיו שהוא כולו ערלה, שהרי הערלה שייכת לנחש שעפר לחמו, ועשיו הוא עצמו הנחש - הערלה. ולכן לא היה שייך למולו כאשר כל כולו ערלה.

ומבאר הישמח משה, היות וא"א היה מרכבה למידת החסד בעולם, ואילו יצחק אבינו היה מרכבה למידת הגבורה והנהגת הדין והמשפט, וכיון שאין העולם יכול להתקיים במידת הדין כמו שכתוב בזוה"ק בפ' אמור שבזמן העקידה עקד א"א את מידת הדין של יצח"א, וכן דמעות המלאכים בתוך עיניו החלישו תוקף הדין והמורא וזהו ותכהן עיני מראות מראות מידת הדין, ולכן ג"כ יצחק אבינו לא נתייחד לו פרשה, שהרי הנהגה בשמים הולכת לפי הנהגת צדיק הדור. ולכן כוללים תמיד את יצחק או עם הנהגת א"א או עם הנהגת יקע"א.

נערך ע"י הרה"ג ר' נפתלי מרדכי ראזענבוים שליט"א

עמידה כנגד המתפלל

הנה בפרשת תולדות שאנו קורין השבוע כתיב, וַיַּעֲתָר יַצְחָק לַה' לֵנֶכַח אֶשְׁתּוֹ (כה, א), וכתב רש"י (ר"ה לנוכח) זה עומד בזווית זו ומתפלל, וזו עומדת בזווית זו ומתפללת, ע"כ. ובביאור דבריו כתב המשכיל לדוד, וז"ל, דאי אפשר לומר לנוכח אשתו ממש, ולעולם הוא בלבד היה מתפלל, דהא אסור לעמוד כנגד המתפלל, אלא ודאי שגם היא היתה מתפללת, עכ"ל. ובכן הבה נעסוק השבוע בהלכות אלו, מתי אסור לעמוד ולישב כנגד המתפלל ומתי מותר, שהיא מן ההלכות הנוגעות לנו מידי יום ביומו, בתפילה שלא ניכשל בה ח"ו, בס"ד:

איסור ישיבה

אסור לישב בתוך ד' אמות של המתפלל תפילת שמו"ע. וכמה טעמים נאמרו בזה, (א) מפני שנראה כאילו חבירו מקבל עול מלכות שמים והוא אינו רוצה. (ב) מפני שהמקום שהמתפלל עומד אדמת קודש הוא כל זמן שהוא מתפלל, (הואיל ושכינה נגדו), ועל כן צריך לאותו שהוא עומד באותו מקום דיינו תוך ד' אמות לנהוג בו כבוד, דאין זה מידת כבוד ומורא לשכינה להפסיק בין השכינה לבין המתפלל. (ג) כיון שהמתפלל פעמים שיצטער ובוכה בתפילתו מתוך רב צער, ומתייבש מהיושב בסמוך לו ומסתכל בפניו, זה המסתכל עצמו אולי יחשבהו למשתגע:

יש אומרים, דה"ה דאסור לעמוד בתוך ד' אמות של המתפלל. ויש אומרים, דדווקא ישיבה אסור, אבל עמידה מותר. ויש להחמיר אפילו בעמידה, מיהו בשעת הדחק כגון שרוצה לעמוד להתפלל או לענות קדושה, ואם אפשר לו לעמוד כי אם לפני המתפלל יש לסמוך על דברי המתירין. והמקילין יש להם על מי לסמוך:

וה"ה דאסור לסמוך עצמו על איזה דבר [כגון סטנדר או עמוד], ובשעת הדחק יש להקל באם ניטל ולא יפול דהוי כעמידה. ויש אומרים, כיון דכל איסורו אינו אלא מדרבנן, א"כ סמיכה מותר אפילו לכתחילה. ומה שאמרנו דאסור, הוא לאו דווקא אם עומד באמצע תפילת שמו"ע, אלא אפי' גמר תפילתו אלא שמאריך בתחנונים לאחר התפילה, ג"כ אסור כנ"ל כל זמן שלא עקר רגליו. ויש מתירים. ובשעת הדחק יש להקל בה:

ויש מחמירין עוד, שאין ליכנס לבית המדרש כלל בשעה שהציבור אומרים פסוק ראשון של קריאת שמע, או שמתפללין תפילת שמו"ע, דאולי יגרום עי"ז לביטול כוונת המתפללים. וק"ו בן בנו ק"ו שאין לדבר בד' אמותיו של המתפלל שבוודאי מבטל כוונתו עי"ז, וזהו חוץ מחומר האיסור של שיחה בטילה בבית המדרש בשעה שהציבור מתפללין כידוע בסה"ק:

אבל כל מה שאמור לעיל היינו דוקא אם יושב בטל בד' אמותיו של המתפלל, דאז נראה כאפיקורס, אבל

אם עוסק בקריאת שמע וברכותיה, או במילי דצלותא, כגון פסוקי דזמרה, ואפילו פרשת התמיד, סדר הקטורת, איזהו מקומן, ברייתא דרבי ישמעאל, או פרקי אבות בשבת במנחה, או כשיושב ועוסק בתורה או בשירות ושבתות, מותר לכתחילה לישב בצד המתפלל. ודווקא אם מוציא התיבות בשפתיו, אבל המהרהר בד"ת לא מהני בזה.

וה"ה דאסור לעמוד או לישב בתוך ד' אמות של הש"ץ, אבל אם שומע לתפילת הש"ץ מזה, כיון דשומע כעונה והוי כאילו מתפלל בעצמו:

יש להקל לאדם חלוש לישב בצד המתפלל אפילו אינו ניכר חולשתו עליו, ויש מחמירים, דדווקא אם ניכר חולשתו עליו מותר. ובשעת הדחק שאינו יכול להרחיק עצמו, מותר לכו"ע. ולפ"ז הנוסע במטוס [פליגור] ויש לו מקום מיוחד לשבת אינו צריך להרחיק עצמו, ולא גרע מחלוש שניכר חולשתו עליו, ומ"מ לכתחילה יאמר איזה מזמור או ילמוד בשעה שחבירו מתפלל:

הנה יש להאריך עוד הרבה בפרטי דינים אלו, וכיון דאין המקום מספיק ולכן אי"ה עוד חזון למועד בל"ג ובס"ד. מ"מ לא אמנע מלהעתיק מה שכתב הגר"ח פאלאג'י זצ"ל, וז"ל, כמה צער נבפשי דלא זיהירי בה [בהלכות אלו] אינשי, אפילו בנונים שיודעים דין זה לא אדעתיה, ולא דוקא בעמידה אלא גם בקדיש אזהרה שמענו שהוא בכלל תפילה, ויותר מעלתה ואפילו מן הצדדים ומלאחריו יש להיזהר. ולא עוד אלא כי צריך להמתין עד אחר שיגמור שיעור הליכת ד' אמות, ולא ידעתי מי פטרם להקל בדינים אלו שהוא משום מוראת השכינה, עכ"ל:

<p>א. שו"ע (סימן קב סעיף א):</p> <p>ב. טור (שם):</p> <p>ג. רב האי גאון (מובא בשבלי הלקט סימן כה ד"ה אוסור), הפרדס לרש"י (סימן טו), מנורת המאור (נר שליש סימן קב), שו"ע הרב (סעיף א).</p> <p>והיה המתיק בזה מה שכתב המהרש"א (ברכות ו. ד"ה ומין) אהא דאמר'י שם, אמר רבין בר רב אדא א"ר יצחק, מנין לעשרה שמתפללין ששכינה עמהם, שנאמר, אלקים נצב בעדת אל. כתב המהרש"א ז"ל, והביאור גבי עשרה המתפללין אמר אלקים נצב, כביכול שהוא עומד שם עם המתפללים, דאסור לישב תוך ד' אמות של המתפלל, עכ"ל:</p> <p>ד. ט"ז (ס"ק א):</p> <p>ה. לשון חיי אדם (ככלו ב סעיף ג):</p>	<p>ו. לשון ספר המכתב:</p> <p>ז. פרישה (אות א), פרי חדש (ס"ק א), פרי מגדים (אשל אברהם אות ו):</p> <p>ועיין במשנה ברורה (ס"ק ח) שאינו מכריע להלכה בזה:</p> <p>ח. בית יוסף, אליה רבה (ס"ק ח), קיצור שו"ע (סימן י"ח סעיף יח):</p> <p>וכן נראה מסתימת השו"ע הרב דלא הזכירו כלל:</p> <p>ט. כף החיים (ס"ק ט):</p> <p>י. כן משמע מסתימת השו"ע הרב והמשנה ברורה שלא העתיקו חומרא זו:</p> <p>יא. פרי מגדים (אשל אברהם ס"ק ז):</p> <p>יב. משנה ברורה (ס"ק א):</p> <p>יג. דעת תורה (סעיף א) עפ"י מה שהכריע הט"ז (ח"מ סימן ז' לסעיף א בהג"ה) עי"ש שמאריך לפלפל בענין זה:</p> <p>יד. משנה ברורה (ס"ק א), כף החיים (ס"ק א), קצות השלחן (סימן ב סעיף ט):</p>	<p>טו. אשל אברהם בוטשאטש (אות א):</p> <p>טז. שו"ת תשובות והנהגות (ח"א סימן עה):</p> <p>יז. ש"ה הק' (חלק ב ע"ט), יפה ללב (ס"ק ה), כף החיים (ס"ק ג):</p> <p>יח. שבלי הלקט (שם) בשם תשובות הגאונים:</p> <p>יט. שו"ע (סעיף א):</p> <p>כ. הגהות מיימוניות (ה' תפילה פ"ק ח אות ט), תרומת הדשן (סימן א):</p> <p>כא. כיון דקבעוה חובה לאמרנו בכל יום (עי' בשו"ע הרב סימן מח סעיף א) [ככבר הארכנו בחיוב לאמרנו באריכות בגליון פרשת פנחס תש"פ, ושם תמצאנו] א"כ פשוט דהוי כחלק התפילה ממש כמו פסוקי דזמרה:</p> <p>כב. בן איש חי (יתרו אות ו):</p> <p>כג. שו"ע (שם):</p> <p>כד. עפ"י מה שפסק המחבר בהלכות תשעה באב (סימן תקנ"ג סעיף ד) דמותר</p>	<p>לאמר דהוי מסדר התפילה, א"כ ה"ה הכא:</p> <p>כה. משנה ברורה (ס"ק ו):</p> <p>כו. שו"ע (שם) לדיעה הב', שו"ע הרב (סעיף א):</p> <p>והמשנה ברורה (ס"ק ו) כתב דמותר רק בשעת הדחק אבל אין להקל לכתחילה בזה:</p> <p>כז. שו"ע (סעיף א):</p> <p>ולכאורה ה"ה בכל הני תפילות ופיוטים המוזכרים בשו"ע, כגון פרשת העקידה (סימן א סעיף ט), כל סדר אין כאלקינו ופטום הקטורת שלאחר התפילה (ימ"א סימן קלב סעיף ב), קרבנות דקודם מנחה (ימ"א סימן רל"ד סעיף א), פרק במה מדליקין (סימן ע"ד סעיף א), תהלים שלאחר התפילה (מקור חיים סוף סימן א א בשם הש"ה הק', ומסיק שם דהוא מנהג ישן נושן, דמותר דכיון נוהגים לאמרנו בקביעות הוי כסדר התפילה:</p>
---	--	--	---

בדעתו שבוודאי יש צער גדול לשכינה כביכול, כי בכל צרתם לו צר כביכול, שכן כשהאדם ישר נתן לב להתפלל אל ד' על איזה דבר צריך להיות עיקר כוונתו ורצונו בתפילתו עבור שיתמלא החסרון שיש בהשכינה מזה כביכול ע"ד קלני מראשי, וכשיתוקן שם הפגם והחסרון אז ממילא יתוקן ג"כ חסרונו ויגאל מצרתו. וכן עשה יצחק אע"ה שהי' כל מגמתו ורצונו וכוונתו רק למלאות החסרון בהשכינה הק' כביכול. וזהו ויעתר יצחק לד' לנכח אשתו, כי עקרה היא דייקא, ואז ממילא נפקדה ג"כ רבקה אשתו. (אוהב ישראל)

אהבה שאינה תלויה ברבך סופה להתקיים

ורבקה אוהבת את יעקב וגו' (בראשית כה, כח). הנה אמרו רז"ל, אהבה שהיא תלויה בדבר וכו' והנה הכל רמיזא באורייתא, דהיינו ביצחק נאמר אהבה תלויה בדבר, דהיינו כי ציד בפיו, ולכן כשבטלה הדבר שלא הביא ציד בטלה אהבה כי הקדימו יעקב, ורבקה אוהבת את יעקב בלי טעם, ואינה תלויה בדבר, לכן אינה בטילה לעולם כי תחול הברכה על ידה.

(ישמח משה)

ערבי נחר אמרים ערבים ממאורי החסידות

הברכה מחזקת במי שיש בו מדת האמת דוקא ויתן לך האלוקים וגו' (בראשית כה, כח). הנה כבר ידעת מה שאמרו חז"ל בתיבת נוח, שלא יהי יכול השקר ליכנס לתיבה עד שנשתתף עם הפחתא שהיא הקללה שממעט הנסכים והון האדם עד שהכל הולך לטמיון, מתלא (משל) אמרין כל מה דשקרא יהיב פחתא נטיל משא"כ באמת הוא הברכה. וזהו שנתברך יעקב ויתן לך האלקים דייקא לך, שמדתך אמת תתן אמת ליעקב, והברכה היא ע"י האמת כי היא מקור הברכה.

(בני יששכר שבתות מאמר ג' אות ו')

ע"י הצמצום גרם שיהיה חסד בעולם

אלה תולדות יצחק בן אברהם אברהם הוליד את יצחק (בראשית כה, יט). שמעתי מהרב הבעש"ט זלה"ה פי' הכתוב, שהוא קושיא ותירוץ. הקושיא הוא מהיכן בא שיצחק הוא גבור והוא בחי' צמצום, יהיה נולד מאברהם שהוא בחי' חסד. והתירוץ הוא, אברהם הוליד את יצחק, זה הגבורה הוא מחסד, שיהיה צמצום בעולם כדי שע"י זה

יהיה נחסר לאחד, והשני יתן לו, ויהיה עולם חסד יבנה, וימשכו חסדים בעולם.

צדיקים תחילתן יסורים וסופן שלווה

ואלה תולדות יצחק בן אברהם וגו' (בראשית כה, יט). פירש"י ז"ל "יעקב ועשו האמורים בפרשה", יש לפרש ע"ד הרמז דיצחק רומז לדין ואברהם רומז לחסד כידוע, ואיתא צדיקים תחילתן יסורים וסופן שלווה, ורשעים ההיפך. וזהו "ואלה תולדות יצחק בן אברהם", ר"ל אחר הדין נולד חסד. ואברהם הוליד את יצחק, ר"ל אחר החסד נולד דין, ופירש"י יעקב ועשו האמורים בפרשה, ר"ל הרמז הזה האמור בפרשה, נאמר על יעקב ועשו, דהיינו ליעקב תחילתו דין וסופו שלווה, כנ"ל, ולעשו ההיפוך. (נועם אלימלך)

כשאדם מתפלל על צרתו

יתן על לבו צער שיש גם לשכינה ועי"כ יתפלל ויעתר יצחק לד' לנכח אשתו וגו' (בראשית כה, א). הנה ידוע כשיבוא לאדם איזה צרה או יסורין ח"ו, אזי ישכיל ויבין

הרה"ק רבי אהרן מטשערנאביל זי"ע ליומא דהילולא ח' כסלו תקמ"ד-תרל"ב

"בני הרב הגדול במנין אשר אין דורו יתום ולא דור אלמן, מזה בן מזה, חכם הכללי, כבוד ישראלי מו"ה אהרן וכו'. בני הרב החסיד המפורסם אשר גם הוא הקדוש הוא אמר ויהי צוהר ויעמוד". (מתוך מכתבי אביו הקדוש המגיד

רבי מרדכי מטשערנאביל).

אור המאיר

בשנת תקמ"ז בעיר טשערנאביל בבית הגדול והקדוש של הרה"ק המגיד רבי מרדכי מטשערנאביל זי"ע הזריח לבאי עלמא נשמתו הקדושה החצובה ממצב הנשמות הקדושות של הרה"ק רבי אהרן אשר נקרא שמו בישראל ע"ש זקינו הק' אבי אמו הרה"ק רבי אהרן הגדול מקרלין זי"ע. רבות גדולות ונצורות סחו כבר מאז אודות נשמה זו, וחסידים ודורשי רשומות כבר אמרו ורימוזו. בהסכמת הרה"ק הרבי ר' זושא זי"ע על הספה"ק מאור עינים אשר כתב בו לסדר "הנה פרמ מטה אהרן", שהי' זה מן התימה שבימות הגשמים חתם על מכתב סדר שאינו ממין הענין, ודרשו שכונת הרה"ק הי' אודות נכדו זה ה"ה רביה"ק רבי אהרן זי"ע.

ואכן זקינו הקדוש המאור עינים זי"ע התנבא בעת לידתו שנולד אצלו נכד קדוש מרחם, וכאשר אכן התנכרו דברים אלו ביניק קדוש זה, שכאשר צוה זקינו להביא אצלו מינקת מן העבריות, אך הילד לא חפץ להניק בשום אופן, וע"כ דרש הרה"ק וחקר אחר מעשיה וכאשר שמע שאינם כפי דרך התורה גירשה מביתו, ואכן נודע שילד זה קדוש הוא וטהור הוא.

במעליו התנכר רבינו בגדלותו וקדושתו, ומסופר שכאשר פ"א הי' הרה"ק רבי אשר מטסאלין בבית הרה"ק מהר"מ, ראה את בניו הקטנים שדמעות נוטפות מעיניהם בעת השינה נענה ואמר, "דבר כזה יכול להיות רק אצל בני אחותי" (ברכת אהרן).

כן מסופר שפ"א בעת ילדותו כאשר למד בספר הזוה"ק נפל מתעלף בפנים לוהטות ובצעקה גדולה. והסביר אביו הק' ואמר אין לכם מה לדאוג, גם אני עברתי זאת וגם אבי הק' עברהו, והרבה מאתנו צריכים לעבור זאת שכשעובר עליהם בחיי חיותם להט החרב המתהפכת, נופל עליהם פחד גדול (מנחת אהרן בשם הרה"ק ר"י מטשערנאביל). בעת ילדותו שידכו זקינו הק' עם בת הגה"ק רבי גדלי' מליניץ בעל תשואות חן, כאשר הוא עומד מצד החתן (כ' אבי הילד הרה"ק מהר"מ הי' עדיין אבן צעיר לימים) והפליג מאוד בחשיבות נכדו זה.

איש על העדה

אביו הקדוש אמר על בנו רבי אהרן, "יש לי שמונה בנים, שבעה הם כנגד שבעת קני המנורה, ואחד הוא אהרן שעומד ומטיב את הנרות ומדליקן" (כנס ישראל). ואכן רבינו אשר הי' בנו הגדול של אביו הק', נודע עוד בחיותו של אביו הק' כעיר וקדיש אשר מהלכים לו בשמים ממעל וברכותיו עושות רושם, ואביו הי' שולח הרבה פעמים את חסידיו, לשחר אחר דלתותיו ולבקש ברכה מאתו וקרא לו תמיד "בני רבי אהרן", וכך ציוה לבניו הק' האחרים שיקראו כך לאחיהם הגדול (בית שמואל).

רבינו סיפר על עצמו אודות קבלת הנהגה, שעוד בחיי אביו הפציר בו אביו רבות שיקבל עליו הנהגת עדה,

ושש שנים. (מנורת זבד מפי חתנו של בעל המעשה). ופ"א חלה בנו של הרה"ק משינאווא זי"ע ושולח שליח אל רבינו להזכירו לחיים, ותיכף כאשר נכנס השליח, אמר להם מיד שיהי' רפואה שלימה לילה, עוד קודם ששמע חפצם, וכך הוה. (כ"ק אדמו"ר מטשערנאביל שליט"א).

עוד מסופר אותות ומופתים אודות פקידת עקרות, וישועות רבות לנשים אומללות שעוגנו מבעליהם, אשר רבינו ציווה להן ליסע למקום אשר שם ימצאו את בעליהם, ופעמים אף באו בעליהם לביתם למסור הגט מחמת איש זקן שבא אליהם בחלום, והתברר שהי' זה רבינו (מנחתא דבי רבנן). רבינו הי' גדול כוחו אף בעליונים, וכאשר כתב פ"א על עצמו, ש"ממני יראים עליונים ותחתונים". ומסופר שפ"א היו צריכים העולם לשלג ובקשו מאתו הגבירים ממכמה קטמות שיתפלל על השלגים, ואמר מקום השלג הוא תחת כסא הכבוד, ולשם אינו יכול להגיע כי אם ע"י תשובה. ואמר אח"כ "ריבש"ע האב רחמנות אויף די וועלט, געב זיין שלג, ותיכף בא רוח חזק וירדו שלגים רבים ג' שבועות (צנור החיים).

סתים וטמיר

עבודתו הקדושה של רבינו היתה בבחינת של מיתטמרא מאנשא בהסתרה שבתוך הסתרה, אמנם עבודת עבודה הייתה זאת עד שאמר עליו הרה"ק בעל בית אהרן מקארלין "מ'דארף ... האבן פין זיין שטילקייט מער פון אונזערע שריינין" (צנור לראי משתיקתו יותר מהצנקה שלנו). שהייתה עבודת תפילה בקול דממה דקה. אמנם סיפר נכדו הרה"ק רבי ישכר דוב מבעלזא שבכל יום הי' רבינו מסתגר באיזה חדר קטן אחר תפילתו לפרק זמן קצר. וביקש מאוד מהגבאי של רבינו שיספר לו מהמעשה שם. ואמר לו שפלא גדול הוא שכל יום אחר התפילה כל בגדיו של רבינו מלאים זיעה מרוב עבודתו עד שצריך להחליף את כל בגדיו (כ"ק אדמו"ר מטשערנאביל שליט"א). ואמר עליו הרה"ק רבי אהרן (השני) מקארלין שהוא שר התורה, ולכן אי"צ ללמוד בגילוי (מכתבי ר"י איזנר).

ופ"א בא איזה נגיד ת"ח ובידו טס זהב מנחת ביכורים לרבינו, וסח שפ"א נתקשה בדברי הרמב"ם וחלם איך שעולה למחומים ופגש שם בהיכל הנקרא "היכל הרמב"ם", וראה שם חבורה שעוסקים בענין המוקשה לו, והזקן היושב בראש ביאר הדברים בטו"ט, ובחלומו שאל מיהו האיש אמרו לו שזהו שר התורה הנמצא בעולם הזה, ודרש וחקר עד שהגיע אל רבינו וראה שזהו אותו צדיק (הנה"צ ר"א הלפין ששמע מהרה"ק רבי שלום משא"ן).

בסוף ימיו אמר עליו אחיו הרה"ק רבי יצחק מסקווירא שכבר כמה שנים אינו בזה העולם, והי' כל כולו דבוק בשכינה הקדושה. זכה רבינו לאריכות ימים מופלגת בברכת זקינו הק' המאור עינים, וביום ח' כסלו שנת תרל"ב איתקטר בהאי קטירא לחיי עלמא.

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן.

ברוך דיין האמת
יחד עם כל מתפללי בית מדרשנו כואבים אנו על פטירתו בשיבה טובה ובשם טוב של יקר הרוח נח לשמים ולבריות הר"ר בנימין ב"ר מנחם מענדל ז"ל ברוקמן
ונשגר תנחומנו למשפחתו החשובה וכל יוצ"ח בעל הנחמות ינחמכם ולא תוסיפו לדאבה עוד

אך רבינו בענוותנותו סירב בכל תוקף. התחכם אביו ופ"א צוה עליו שלא להיות אצלו בביתו, וכן אמר כך לכל בני העיר שלא יתנו לו אכסניא, וע"כ הוצרך רבינו לעזוב את בית אביו ונסע על שבת לעיר מעזיבוו אצל הרה"ק הרבי ר' ברוך, ולא הגיד לו כי בן המגיד מטשערנאביל הוא. אמנם בעת עריכת השולחן קרא הרב"ב ואמר "ליטואק ליטואק קום אהער". והוצרך לילך אצלו ולהגיד לו מי הוא, והרה"ק הושיבו ראשון מיושבי שלחנו וקירבו וחיבבו מאוד, וכך הי' כל השבת. במוצאי שבת קרא לו החדרה, ונתן לו מלבוש לבן - "א וויסע זופיצ"ע" ללבשו, ומני אז לבש רבינו רק מלבוש לבן (תפארת אדם טשורטקום). אכן פ"א כאשר נתנו לו בגד של הרה"ק מרוזין, לבשו אע"פ שלא הי' לבן, ואמר כי מסוגל הוא לירא"ש. (חודש טוב טשורטקום).

כאשר החל רבינו להנהיג נשיאותו ברמה, וכאשר קיבל על עצמו ומ"מ של אביו הקדוש, התפרסם שמו בישראל, ומאות ואפלי ישראל התדפקו על דלתותיו בדבר ישועה ורחמים, ורבים השיב רבינו מעוון, והי' מופלא בעניני תיקוני נשמות הן של דרי מטה, אנשים בחיי חיותן אשר הגיעו אצלו ורבינו השיב את לבבם אל אביו שבשמים, וכך עבד תיקונם לנשמות נידחות ועשוקות אשר היו אצלו תדיר, ורבינו העלם ותיקנם בשרשן. מסופר שפ"א הי' מתנגד א' שהתחבא בחדר המלבושים של רבינו כי חפץ לראות עבודתו בלילות, ובחצי הלילה החל לשמוע קולות איומים של נשמות המבקשות את תיקונם, ורבינו נתן לכל או"א את תיקונו, ולנשמה אחת נתן תיקונו ע"י שיביא את האישי שממתחבא בחדר המלבושים וכו' (מנחתא דבי רבנן).

פועל ישועות בקרב הארץ

אף ישועות גדולות עד כדי תחית המתים נודעו בצילו. ומסופר על רבינו שפ"א הי' א' מחסידיו שהחזיק "ארנדע", ופ"א סטר על לחיו של שיכור שלא רצה לצאת מביתו, והלה התפרג ומת. היהודי נרעש ונפחד מעוצם העליה שייכול להיות על כל יהודי המקום, ובהיות שבינתו הוקף בשוטרים שבאו לשמור צעדין, שלח מבעד לחלון נידח את בנו הקטן שילך אצל רבינו. וכאשר הגיע הילד הי' באמצע רעווא דרעוויין, ומשך בגדי רבינו ובכה וסיפר המעשה. נתן לו רבינו "פאטשילע" (מטפחת) ואמר לו שיתנו לאביו שיעביירו על פניו של הגוי, וכן הי' שקם הגוי לתחי' והלך לביתו ושם נפל פגר מת. ובעובדא אחרת דומה לזאת התבטא רבינו אח"כ ואמר, "להחיות פגר כזה לזמן קצר ריי"ז מהדברים הקלים" (ספר היחס טשערנאביל).

פעם אחת הביאו לפני רבינו ילד חולה ל"ע, ואמו אמרה שהוא בן מוות (היינו שאינו בריא). "ורבי אהרן האט געגעבן אטופע מיט די פיס (רבינו רקע בתל) ואמר "חס ושלום הער איז א בן חיים", וכך אמר ג' פעמים. וחי אח"כ שישים

יעמדו על הברכה מצדיקי הרבים שהרימו תרומתם להוצאת הגיליון

ידידנו הנכבד הרה"ח ר' יהודה כמילר שליט"א לרגל הולדת הבן למזל טוב ויה"ר שיראה ממנו ומכל יוצ"ח רוב נחת דקדושה וכט"ס אבי"ר	ידידנו הנכבד הרה"ח ר' לייבל פריד שליט"א לרגל אירוסין הנכדים למזל טוב ובכש"מ ויה"ר שיראה הבנין עדי עד וראה מהם ומכל יוצ"ח רוב נחת דקדושה וכט"ס אבי"ר	ידידנו הנכבד הרה"ח ר' ישעי' רוטנברג שליט"א לרגל הולדת הבן למזל טוב ויה"ר שיראה ממנו ומכל יוצ"ח רוב נחת דקדושה וכט"ס אבי"ר	ידידנו הנכבד הרה"ח ר' ברוך יוסף רוט שליט"א לרגל הולדת הנכד למזל טוב ויה"ר שיראה ממנו ומכל יוצ"ח רוב נחת דקדושה וכט"ס אבי"ר	ידידנו הנכבד הר"ר יעקב אוסטרליין הי"ו לרגל הולדת הבן למזל טוב ויה"ר שיראה ממנו ומכל יוצ"ח רוב נחת דקדושה וכט"ס אבי"ר
--	--	--	---	---

הגיליון נדפס בחסות דפוס שווה לברכה והצלחה בכל הענינים • רח' השלושה 30 ב"ב • 03-6579999